

Informacja o przysługujących prawach i obowiązkach osoby bezrobotnej wynikających z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn. Dz.U. z 2019 roku, poz.1482 z zm.)

I. Status bezrobotnego.

Status bezrobotnego ma osoba, która:

1. Nie jest zatrudniona tzn. nie wykonuje pracy na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego oraz umowy o pracę nakładczą.
2. Nie wykonuje innej pracy zarobkowej tzn. nie wykonuje pracy lub nie świadczy usług na podstawie umów cywilnoprawnych, w tym umowy agencyjnej, umowy zlecenia, umowy o dzieło albo w okresie członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub spółdzielni usług rolniczych.
3. Jest zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia:
 - w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej,
 - w co najmniej połowie wymiaru czasu pracy – w przypadku osoby niepełnosprawnej.
4. Nie uczy się w szkole, z wyjątkiem uczącej się **w szkołach dla dorosłych lub przystępującej do egzaminu eksternicznego z zakresu programu nauczania tej szkoły oraz uczącej się w branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej, prowadzącej kształcenie w formie stacjonarnej zaocznej, lub w szkole wyższej, gdzie studiuje na studiach niestacjonarnych.**
5. Ukończyła 18 lat.
6. Nie **ukończyła 60 lat – kobieta lub 65 lat - mężczyzna,**
7. Nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobiera nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego.
8. **Nie nabyła prawa do emerytury albo renty z tytułu niezdolności do pracy, przyznanej przez zagraniczny organ emerytalny lub rentowy, w wysokości co najmniej emerytury albo renty z tytułu niezdolności do pracy, o których mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych**
9. Nie pobiera, na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego oraz na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego specjalnego **zasiłku opiekuńczego** lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania.
10. Nie jest właścicielem lub posiadaczem samoistnym lub zależnym nieruchomości rolnej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.) o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe.
11. Nie uzyskuje przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w takim gospodarstwie.
12. Nie złożyła wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej albo po złożeniu wniosku o wpis:
 - zgłosiła do ewidencji działalności gospodarczej wniosek o zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej i okres zawieszenia jeszcze nie upłynął, albo

- nie upłynął jeszcze okres do, określonego we wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej, dnia podjęcia działalności gospodarczej
- 13. Nie podlega, na podstawie odrębnych przepisów, obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników.
- 14. Nie jest tymczasowo aresztowana lub nie odbywa kary pozbawienia wolności, z wyjątkiem kary pozbawienia wolności odbywanej poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego.
- 15. Nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych.
- 16. Nie pobiera na podstawie przepisów o ustalenie i wypłacie zasiłków dla opiekunów zasiłku dla opiekuna
- 17. Zarejestrowała się we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy.
- 18. Nie pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego.
- 19. Nie została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego jako założyciel spółdzielni socjalnej.
- 20. Nie stanowi przeszkody do nabycia oraz posiadania statusu bezrobotnego:
 - wykonywanie przez wolontariuszy świadczeń odpowiadających świadczeniu pracy na zasadach określonych w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jeżeli wolontariusz przedstawi właściwemu powiatowemu urzędowi pracy porozumienie z korzystającym,
 - odbywanie praktyki absolwenckiej na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich (Dz. U. Nr 127, poz. 1052), jeżeli praktykant przedstawi właściwemu powiatowemu urzędowi pracy umowę o praktykę absolwencką.

II. Utrata statusu bezrobotnego

Zarejestrowana osoba traci status bezrobotnego, gdy:

1. nie spełnia warunków określonych w pkt I ppkt 1-17 niniejszej informacji (art. 33 ust.4 pkt 1 ustawy)
2. otrzymał pożyczkę z PFRON lub instytucji z udziałem środków publicznych na podjęcie działalności pozarolniczej lub rolniczej albo otrzymał pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej, o której mowa w art. 61 e pkt 2 lit.a , albo otrzymała jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od następnego dnia po dniu otrzymania środków na podjęcie działalności (art. 33 ust.4 pkt 2 ustawy)
3. otrzymała jednorazowo środki z PFRON lub z instytucji z udziałem środków publicznych na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub na podjęcie działalności w formie spółdzielni socjalnej; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od następnego dnia po dniu otrzymania środków na podjęcie działalności lub na wniesienie wkładu (art. 33 ust.4 pkt 2a ustawy)
4. rozpoczęła realizację indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisała kontrakt socjalny, o którym mowa w art. 50 ust. 2 pkt 2 ustawy; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od następnego dnia po dniu rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego (art. 33 ust. 4 pkt 2b ustawy),
5. odmówiła bez uzasadnionej przyczyny, przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy określonej w ustawie lub poddania się badaniom lekarskim lub psychologicznym, mającym na celu ustalenie zdolności do pracy lub udziału w innej formie pomocy określonej w ustawie; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od dnia odmowy na okres:
 - a) 120 dni w przypadku pierwszej odmowy,
 - b) 180 dni w przypadku drugiej odmowy,
 - c) 270 dni w przypadku trzeciej i każdej kolejnej odmowy (art. 33 ust. 4 pkt 3 ustawy),
6. odmówił bez uzasadnionej przyczyny udziału w działaniach w ramach Programu Aktywizacji i Integracji, realizowanych przez powiatowy urząd pracy, inne podmioty na jego zlecenie lub ośrodek pomocy społecznej; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje na okres wskazany w pkt. II ppkt.6 (art. 33 ust.4 pkt. 3a ustawy)
7. nie stawiała się w powiatowym urzędzie pracy w wyznaczonym terminie i nie powiadomiła w okresie do 7 dni o uzasadnionej przyczynie tego niestawienia; pozbawienie statusu

bezrobotnego następuje od dnia niestawienia się w powiatowym urzędzie pracy odpowiednio na okres wskazany w pkt II ppkt 6 niniejszej informacji, w zależności od liczby niestawiennictwa (art. 33 ust. 3 i ust. 4 pkt 4 ustawy).

8. nie stawiała się w powiatowym urzędzie pracy właściwym dla nowego miejsca zamieszkania w terminie 14 dni od dnia zmiany miejsca zamieszkania (art. 33 ust. 4 pkt 4a i art. 73 ust. 2a ustawy)
9. złożyła wniosek o pozbawienie statusu bezrobotnego (art. 33 ust. 4 pkt 6 ustawy)
10. z własnej winy przerwała szkolenie, staż, realizację indywidualnego planu działania lub wykonywanie prac społecznie użytecznych lub inną formę pomocy określoną w ustawie; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od dnia przerwania na okres wskazany w pkt II ppkt 6 niniejszej informacji (art. 33 ust. 4 pkt 7 ustawy),
11. po skierowaniu nie podjęła szkolenia, przygotowania zawodowego dorosłych, stażu, wykonywania prac społecznie użytecznych lub innej formy pomocy określonej w ustawie; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od następnego dnia po dniu skierowania na okres wskazany w pkt II ppkt 6 niniejszej informacji (art. 33 ust. 4 pkt 8 ustawy),
12. pozostaje niezdolna do pracy wskutek choroby lub przebywania w zakładzie leczenia odwykowego przez nieprzerwany okres 90 dni, przy czym za okres nieprzerwany uważa się również okresy niezdolności do pracy wskutek choroby oraz przebywania w zakładzie leczenia odwykowego w sytuacji, gdy każda kolejna przerwa między okresami niezdolności do pracy wynosi mniej niż 30 dni kalendarzowych; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje z upływem ostatniego dnia wskazanego okresu 90-dniowego (z wyjątkiem kobiet w ciąży; po urodzeniu dziecka i po przyjęciu dziecka na wychowanie) (art. 33 ust. 4 pkt 9 i ust. 4d i 4g ustawy),
13. nie przedstawiła zaświadczenia o niezdolności do pracy wskutek choroby lub opieki nad chorym członkiem rodziny, o którym mowa w art. 80 ust. 2 ustawy, tj. na druku ZUS ZLA; nieprzedstawienie zaświadczenia w wymaganej formie (z wyjątkiem odbywających leczenie w zakładzie leczenia odwykowego) skutkuje pozbawieniem statusu bezrobotnego z pierwszym dniem niezdolności do pracy (art. 33 ust. 4 pkt 10 ustawy),
14. z własnej winy przerwała program przygotowania zawodowego dorosłych, nie przystąpiła do egzaminu kwalifikacyjnego, czeladniczego lub sprawdzającego; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od dnia przerwania programu lub nieprzystąpienia do egzaminu na okres 6 miesięcy (art. 33 ust. 4 pkt 11 i art. 53 h ust. 1 i 2 ustawy)
15. z własnej winy przerwał udział w działaniach w ramach Programu Aktywizacji i Integracji, realizowanych przez powiatowy urząd pracy, inne podmioty na jego zlecenie lub przez ośrodki pomocy społecznej; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje na okres wskazany w pkt. II ppkt. 6(art. 33 ust. 4 pkt. 12 ustawy)

Podstawy pozbawienia statusu bezrobotnego wymienione w pkt. II ppkt. 5;6;10;11;14;15 są sumowane dla określenia okresu, na jaki następuje pozbawienie statusu bezrobotnego (art. 33 ust. 4 h ustawy)

Starosta nie może pozbawić statusu bezrobotnego:

- kobiety w ciąży z powodu niezdolności do pracy związanej z ciążą trwającą przez nieprzerwany okres 90 dni, o którym mowa w art. 33 ust. 4 pkt 9 ustawy, z wyłączeniem przypadku złożenia wniosku o pozbawienie tego statusu przez samą bezrobotną (art. 33 ust. 4d ustawy),

- bezrobotnego, który został wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego jako założyciel spółdzielni socjalnej po dniu zarejestrowania w powiatowym urzędzie pracy, w związku z uwzględnieniem przez starostę jego wniosku o przyznanie środków na założenie spółdzielni socjalnej, do dnia następnego po dniu otrzymania tych środków (art. 33 ust. 4e ustawy)

- oraz (art. 33 ust. 4g ustawy):

- 1) kobiety po urodzeniu dziecka,

2) bezrobotnego po przyjęciu dziecka na wychowanie i wystąpieniu do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie przysposobienia dziecka lub po przyjęciu dziecka na wychowanie jako rodzina zastępcza, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej

- z uwagi na brak zdolności i gotowości do podjęcia zatrudnienia spowodowany opieką nad tym dzieckiem przez okres, przez który przysługiwałyby im, zgodnie z odrębnymi przepisami, zasiłek macierzyński w okresie urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego oraz urlopu rodzicielskiego, z wyłączeniem przypadku złożenia wniosku o pozbawienie tego statusu przez samego bezrobotnego.

III. Obowiązki bezrobotnego

1. Bezrobotny ma obowiązek zgłaszania się do właściwego powiatowego urzędu pracy w wyznaczonym przez urząd terminie w celu przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy proponowanej przez urząd lub w innym celu wynikającym z ustawy i określonym przez urząd pracy, w tym potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (art. 33 ust. 3 i ust. 4 pkt 4 ustawy).
2. Bezrobotny ma obowiązek przyjmowania propozycji odpowiedniej pracy tj. zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, które podlegają ubezpieczeniom społecznym i do wykonywania których bezrobotny ma wystarczające kwalifikacje lub doświadczenie zawodowe lub może je wykonywać po uprzednim szkoleniu, albo przygotowaniu zawodowym dorosłych, a stan zdrowia pozwala mu na ich wykonywanie oraz łączny czas dojazdu do miejsca pracy i z powrotem środkami transportu zbiorowego nie przekracza 3 godzin, za wykonywanie których osiąga miesięcznie wynagrodzenie brutto, w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy (art. 2 ust. 1 pkt 16 i art. 33 ust. 4 pkt 3 ustawy).
3. Bezrobotny ma obowiązek poddania się badaniom lekarskim lub psychologicznym, mającym na celu ustalenie zdolności do pracy lub udziału w innej formie pomocy określonej w ustawie (art. 33 ust. 4 pkt 3 ustawy).
4. Osoba, która z własnej winy nie ukończyła szkolenia (stażu), jest obowiązana do zwrotu kosztów szkolenia (kosztów stażu), z wyjątkiem przypadku, gdy przyczyną nieukończenia szkolenia (stażu) było podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej (art. 41 ust. 6 oraz art. 53 ust. 6 ustawy).
5. Uczestnik przygotowania zawodowego dorosłych, który z własnej winy przerwał program tego przygotowania lub nie przystąpił do egzaminu kwalifikacyjnego, czeladniczego lub egzaminu sprawdzającego, jest obowiązany do zwrotu kosztów tego przygotowania poniesionych z Funduszu Pracy, z wyjątkiem przypadku, gdy powodem przerwania programu tego przygotowania lub nieprzystąpienia do egzaminu kwalifikacyjnego, czeladniczego lub egzaminu sprawdzającego było podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.
6. Bezrobotny jest obowiązany zawiadomić w ciągu 7 dni powiatowy urząd pracy o podjęciu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub o złożeniu wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej oraz o zaistnieniu innych okoliczności powodujących utratę statusu bezrobotnego albo utratę prawa do zasiłku (art. 74 ustawy). Bezrobotny, który podjął zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą bez powiadomienia o tym właściwego urzędu pracy, podlega karze grzywny nie niższej niż 500 zł (art. 119 ust. 2 ustawy).
7. Bezrobotny, który utracił status bezrobotnego na okres krótszy niż 365 dni z powodu podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, pozarolniczej działalności lub uzyskiwania przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie i zarejestrował się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny w okresie 14 dni od dnia ustania zatrudnienia, zaprzestania wykonywania innej pracy zarobkowej, prowadzenia pozarolniczej działalności, pobierania zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia, **macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego** zaprzestaniu wykonywania

- innej pracy zarobkowej, prowadzenia pozarolniczej działalności lub osiągnięcia przychodu przekraczającego połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie, posiada prawo do zasiłku na czas skrócony o okres pobierania zasiłku przed utratą statusu bezrobotnego oraz o okresy, o których mowa w art. 73 ust. 4 ustawy (art. 73 ust. 5 ustawy).
8. Osoba, która utraciła na okres nie dłuższy niż 365 dni status bezrobotnego, a w dniu kolejnej rejestracji spełnia warunki określone w art. 71 ustawy; uzyskuje prawo do zasiłku na okres pomniejszony o poprzedni okres pobierania zasiłku oraz okresy o których mowa w art. 73 ust. 4 ustawy (art. 73 ust. 7 ustawy).
 9. Przepisy o których mowa w części IV pkt 7 niniejszej informacji stosuje się w przypadku:
 - a) powołania i zwolnienia z zasadniczej służby wojskowej, nadterminowej zasadniczej służby wojskowej, przeszkolenia wojskowego, służby przygotowawczej, służby kandydackiej, kontraktowej zawodowej służby wojskowej, ćwiczeń wojskowych, okresowej służby wojskowej lub służby wojskowej pełnionej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny oraz zasadniczej służby w obronie cywilnej i służby zastępczej,
 - b) bezrobotnych odbywających szkolenia lub staże organizowane przez inny podmiot niż powiatowy urząd pracy (art. 73 ust. 6 ustawy).
 10. Bezrobotny, który w okresie nie dłuższym niż 10 dni przebywa za granicą lub pozostaje w innej sytuacji powodującej brak gotowości do podjęcia zatrudnienia, nie zostaje pozbawiony statusu bezrobotnego, jeżeli o zamierzonym pobycie lub pozostawianiu w sytuacji powodującej brak gotowości do podjęcia zatrudnienia zawiadomił powiatowy urząd pracy. Całkowity okres zgłoszonego pobytu za granicą oraz braku gotowości do pracy z innego powodu nie może przekroczyć łącznie 10 dni w okresie jednego roku kalendarzowego. Zasiłek za ten okres nie przysługuje (art. 75 ust. 3 ustawy) oraz ulega skróceniu o okres tego nieprzysługiwania (art. 73 ust. 4 ustawy).
 11. Bezrobotny jest obowiązany do składania lub przesyłania powiatowemu urzędowi pracy pisemnego oświadczenia o przychodach pod rygorem odpowiedzialności karnej oraz innych dokumentów niezbędnych do ustalenia jego uprawnień do świadczeń przewidzianych w ustawie w terminie 7 dni od dnia uzyskania przychodów. (art. 75 ust. 6 ustawy).
 12. Osoby bezrobotne biorące udział **bez skierowania starosty** w szkoleniach finansowanych z publicznych środków wspólnotowych i publicznych środków krajowych na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 116, poz. 1206, z późn. zm.) albo ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 140, poz. 984 oraz z 2008 r. Nr 216, poz. 1370), organizowanych przez inny podmiot niż powiatowy urząd pracy, powiadamiają powiatowy urząd pracy o udziale w szkoleniu w terminie 7 dni przed dniem rozpoczęcia szkolenia (art. 41 ust. 11 ustawy).
 13. Osoba, która pobrała nienależne świadczenie pieniężne, jest obowiązana do jego zwrotu, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji **w przedmiocie obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia pieniężnego**, kwoty otrzymanego świadczenia wraz z przekazaną od tego świadczenia zaliczką na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składką na ubezpieczenie zdrowotne (art. 76 ust. 1 ustawy).

Za nienależne pobrane świadczenia uważa się:

- a) świadczenie pieniężne wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do jego pobierania, jeżeli pobierający to świadczenie był pouczony o tych okolicznościach (art. 76 ust. 2 pkt 1 ustawy);
- b) świadczenie pieniężne wypłacone na podstawie nieprawdziwych oświadczeń lub sfałszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd powiatowego urzędu pracy przez osobę pobierającą te świadczenie (art. 76 ust. 2 pkt 2 ustawy);
- c) zasiłek, stypendium lub inne świadczenie pieniężne finansowane z Funduszu Pracy wypłacone osobie za okres, za który nabyła prawo do emerytury, świadczenia przedemerytalnego, renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty rodzinnej, renty socjalnej, zasiłku macierzyńskiego, zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego, zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego, jeżeli organ rentowy, który przyznał świadczenie, nie dokonał jego pomniejszenia na zasadach określonych w art. 78 (art. 76 ust. 2 pkt 3 ustawy);

- d) koszty szkolenia w przypadku określonym w art. 41 ust. 6 ustawy (art. 76 ust. 2 pkt 4 ustawy) **lub w przypadku gdy na szkolenie nastąpiło na podstawie nieprawdziwych oświadczeń lub sfałszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd powiatowego urzędu pracy przez osobę skierowaną na szkolenie ;**
 - e) koszty przygotowania zawodowego dorosłych, w przypadku określonym w pkt III ppkt 5 niniejszej informacji (art. 76 ust. 2 pkt 4a ustawy) **lub w przypadku gdy na przygotowanie zawodowe dorosłych nastąpiło na podstawie nieprawdziwych oświadczeń lub sfałszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd powiatowego urzędu pracy przez osobę skierowaną na przygotowanie zawodowe dorosłych;**
 - f) zasiłek wypłacony za okres, za który w związku z orzeczeniem sądu, wypłacono wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy lub odszkodowanie z tytułu wadliwego wypowiedzenia umowy o pracę (art. 76 ust. 2 pkt 5 ustawy);
 - g) świadczenie pieniężne wypłacone z Funduszu Pracy za okres po śmierci uprawnionego (art. 76 ust. 2 pkt 6 ustawy);
 - h) świadczenie przedemerytalne wypłacone w kwocie zaliczkowej, jeżeli organ rentowy odmówił wydania decyzji ustalającej wysokość emerytury w celu ustalenia wysokości świadczenia przedemerytalnego (art. 76 ust. 2 pkt 7 ustawy).
Roszczenia do należnych a niepobranych kwot zasiłków dla bezrobotnych i innych świadczeń finansowanych z Funduszu Pracy ulegają przedawnieniu z upływem 6 miesięcy od dnia pozostawienia ich do dyspozycji (art. 76 ust. 3a ustawy).
Kwoty nienależnie pobranych świadczeń podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (art. 76 ust. 6 ustawy).
13. Osoba zarejestrowana jako bezrobotna, która zamierza zmienić miejsce zamieszkania, w przypadku gdy skutkuje to zmianą właściwości powiatowego urzędu pracy, informuje powiatowy urząd pracy właściwy dla jej dotychczasowego miejsca zamieszkania o terminie tej zmiany i składa wniosek o przesłanie danych zgromadzonych w jej karcie rejestracyjnej oraz kopii dokumentów zgromadzonych w postaci papierowej do powiatowego urzędu pracy właściwego ze względu na planowane miejsce zamieszkania (§ 10 ust. 1 Rozp. I).
14. Osoba, która zmieniła miejsce zamieszkania, zgłasza się w powiatowym urzędzie pracy, właściwym dla aktualnego miejsca zamieszkania, w terminie 14 dni od dnia zmiany miejsca **zameldowania stałego lub czasowego** (§ 10 ust. 3 Rozp. I).
15. Osoba zarejestrowana jako bezrobotny zawiadamia powiatowy urząd pracy osobiście o wszelkich zmianach w danych przekazanych w trakcie rejestracji oraz w złożonych oświadczeniach, w terminie 7 dni od dnia ich wystąpienia (§ 8 ust. 9 Rozp. I)
16. W przypadku niezdolności do pracy wskutek choroby lub opieki nad chorym członkiem rodziny bezrobotny zawiadamia powiatowy urząd pracy w terminie 2 dni od dnia wystawienia odpowiedniego zaświadczenia lekarskiego **(na druku ZUS ZLA)** oraz **dostarcza to zaświadczenie w terminie 7 dni od dnia jego wystawienia** (§ 7 ust. 2 Rozp. II). W przypadku niezdolności do pracy przez osoby odbywające leczenie w zakładzie leczenia odwykowego nie wymaga się od tych osób przedstawienia zaświadczenia lekarskiego na druku ZUS ZLA.

Osoba , która dokonała rejestracji jako bezrobotna ma obowiązek poinformować ZUS o dokonanej rejestracji w przypadku ubiegania się o świadczenia z tej instytucji.

IV. Prawo do zasiłku; okresy nie przysługiwania zasiłku dla osób bezrobotnych

Prawo do zasiłku przysługuje bezrobotnemu za każdy dzień kalendarzowy od dnia zarejestrowania się we właściwym powiatowym urzędzie pracy, jeżeli:

- nie ma dla niego propozycji odpowiedniej pracy, propozycji stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, szkolenia, prac interwencyjnych lub robót publicznych oraz:
 - w okresie 18 miesięcy poprzedzających dzień rejestracji, łącznie przez okres co najmniej 365 dni:
- był zatrudniony i osiągnął wynagrodzenie w kwocie co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę, od którego istnieje obowiązek opłacenia składki na Fundusz Pracy (w okresie tym nie uwzględnia się okresów urlopów bezpłatnych trwających łącznie dłużej niż 30 dni);

- wykonywał pracę na podstawie umowy o pracę nakładczą i osiągnął z tego tytułu dochód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę;
- świadczył usługi na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenie albo innej umowy o świadczenie usług, do których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r. – Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo współpracował przy wykonywaniu tych umów, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę w przeliczeniu na okres pełnego miesiąca;
- opłacał składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności lub współpracy, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota wynosząca co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę;
- wykonywał pracę w okresie tymczasowego aresztowania lub odbywania kary pozbawienia wolności, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę;
- wykonywał pracę w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub spółdzielni usług rolniczych, będąc członkiem tej spółdzielni, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę;
- opłacał składkę na Fundusz Pracy w związku z zatrudnieniem lub wykonywaniem innej pracy zarobkowej za granicą
- był zatrudniony, pełnił służbę lub wykonywał inną pracę zarobkową i osiągał wynagrodzenie lub dochód, od którego istnieje obowiązek opłacenia składki na Fundusz Pracy
- **był zatrudniony za granicą i przybył do Rzeczypospolitej Polskiej jako repatriant.**
Do 365 dni o których mowa powyżej zalicza się również okresy:
 - **zasadniczej służby wojskowej, przeszkolenia wojskowego, służby przygotowawczej, służby kandydackiej, kontraktowej zawodowej służby wojskowej, ćwiczeń wojskowych, okresowej służby wojskowej, terytorialnej służby wojskowej pełnionej rotacyjnie lub służby wojskowej pełnionej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny oraz zasadniczej służby w obronie cywilnej i służby zastępczej, a także służby w charakterze funkcjonariusza, o którym mowa w ustawie z dnia 18 lutego 1994 o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin ;**
- urlopu wychowawczego udzielonego na podstawie odrębnych przepisów;
- pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy lub służby, renty szkoleniowej oraz przypadające po ustaniu zatrudnienia, wykonywania innej pracy zarobkowej albo zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności okresy pobierania zasiłku chorobowego, macierzyńskiego, zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego lub świadczenia rehabilitacyjnego, jeżeli podstawę wymiaru tych zasiłków i świadczenia z uwzględnieniem kwoty składek na ubezpieczenie społeczne, stanowiła kwota wynosząca co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę;
- inne okresy za które były odprowadzane składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, jeżeli podstawę wymiaru składek stanowiła kwota wynosząca co najmniej minimalne wynagrodzenie;
- **świadczenia usług na podstawie umowy uaktywniającej, o której mowa w art. 50 ustawy z dnia 4 lutego 2011 roku o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3;**
- **pobierania renty rodzinnej w przypadku, gdy nastąpił zbieg do tej renty z prawem do renty z tytułu niezdolności do pracy i wybrana pobieranie renty rodzinnej;**
- **sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem przez osoby, o których mowa w art. 6a ust.1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych**
- **za które przyznano odszkodowanie z tytułu niezgodnego z przepisami rozwiązania przez pracodawcę stosunku pracy lub stosunku służbowego, oraz okres, za który wypłacono pracownikowi odszkodowanie z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia umowy o pracę.**

Bezrobotny traci prawo do zasiłku lub uzyskuje do niego prawo po określonym w ustawie okresie czasu, gdy:

1. odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, szkolenia, stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, wykonywania prac interwencyjnych, robót publicznych, poddania się badaniom lekarskim lub psychologicznym, mającym na celu ustalenie zdolności do pracy lub udziału w innej formie pomocy określonej w ustawie lub po skierowaniu nie podjął szkolenia, przygotowania zawodowego dorosłych, staż, wykonywania prac społecznie użytecznych lub innej formy pomocy określonej w ustawie – zasiłek nie przysługuje przez okres wskazany w pkt III ppkt 5 niniejszej informacji (art. 75 ust. 1 pkt 1 i 1a oraz ust. 2 pkt 1 ustawy),
2. w okresie 6 miesięcy przed zarejestrowaniem w powiatowym urzędzie pracy rozwiązał stosunek pracy lub stosunek służbowy za wypowiedzeniem albo na mocy porozumienia stron, chyba że porozumienie stron nastąpiło z powodu upadłości, likwidacji pracodawcy lub zmniejszenia zatrudnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy albo rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego za wypowiedzeniem lub na mocy porozumienia stron nastąpiło z powodu zmiany miejsca zamieszkania lub pracownik rozwiązał umowę o pracę w trybie art. 55 § 1¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy - zasiłek nie przysługuje przez okres 90 dni od dnia zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy (art. 75 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 ustawy),
3. w okresie 6 miesięcy przed zarejestrowaniem w powiatowym urzędzie pracy spowodował rozwiązanie ze swej winy stosunku pracy lub stosunku służbowego bez wypowiedzenia – zasiłek nie przysługuje przez okres 180 dni od dnia zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy (art. 75 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 3 ustawy),
4. otrzymał przewidziane w odrębnych przepisach świadczenie w postaci jednorazowego ekwiwalentu pieniężnego za urlop górniczy, jednorazowej odprawy socjalnej, zasiłkowej, pieniężnej po zasiłku socjalnym, jednorazowej odprawy warunkowej lub odprawy pieniężnej bezwarunkowej (art. 75 ust. 1 pkt 4 i ust. 2 pkt 4 ustawy),
5. otrzymał odszkodowanie za skrócenie okresu wypowiedzenia umowy o pracę (art. 75 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 pkt 4 ustawy),
W przypadkach wymienionych w pkt IV ppkt 4 – 5 niniejszej informacji zasiłek przysługuje po upływie okresu, za który otrzymał ekwiwalent, odprawę lub odszkodowanie.
6. odbywa odpłatną praktykę absolwencką i otrzymuje z tego tytułu miesięcznie świadczenie pieniężne w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę (art. 75 ust. 1 pkt 7 ustawy)- **prawo do zasiłku przysługuje po zakończeniu odbywania praktyki absolwenckiej i otrzymania z tego tytułu miesięcznie świadczenia pieniężnego w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę (art. 75 ust. 2 pkt. 5 ustawy)**
7. zarejestrował się jako bezrobotny w okresie, zgłoszonego do ewidencji działalności gospodarczej, zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej; zasiłek nie przysługuje przez okres 90 dni od dnia zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy (art. 75 ust. 1 pkt 8 i ust. 2 pkt 2 ustawy),
8. w okresie nie dłuższym niż 10 dni przebywał za granicą lub pozostawał w innej sytuacji powodującej brak gotowości do podjęcia zatrudnienia – zasiłek nie przysługuje za ten okres. Całkowity okres zgłoszonego pobytu za granicą oraz braku gotowości do pracy z innego powodu nie może przekroczyć łącznie 10 dni w okresie jednego roku kalendarzowego (art. 75 ust. 3 ustawy).
9. **w okresie 6 miesięcy przed zarejestrowaniem się w powiatowym urzędzie pracy rozwiązał stosunek pracy zawarty na podstawie skierowania przez urząd pracy do pracodawcy otrzymującego w ramach tego skierowania grant, świadczenie aktywizacyjne albo dofinansowanie wynagrodzenia , przed upływem okresów określonych odpowiednio w art. 60 a ust.4, art. 60b ust. 2 oraz art. 60 d ust.2 - zasiłek nie przysługuje przez okres 180 dni od dnia zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy (art. 75 ust. 1 pkt 9 i ust. 2 pkt 3 ustawy),**
Okres pobierania zasiłku ulega skróceniu o czas nieprzysługiwania zasiłku z przyczyn wymienionych w pkt 1 – 9.
Okres pobierania zasiłku ulega skróceniu o okres zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych oraz o okres odbywania stażu, szkolenia lub przygotowania zawodowego

dorosłych przypadających na okres, w którym przysługiwałby zasiłek oraz o okresy nieprzysługiwania zasiłku, o których mowa w art. 75 ust. 1-3 (art. 73 ust. 4 ustawy).

W przypadku, gdy bezrobotnemu przyznano zasiłek na podstawie przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a-c ustawy (t.j. państw członkowskich Unii Europejskiej, państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego należących do Unii Europejskiej, państw niebędących stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, którzy mogą korzystać ze swobody przepływu osób na podstawie umów zawartych przez te państwa ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi), decyzja starosty o utracie statusu bezrobotnego oznacza także utratę prawa do tego zasiłku (art. 33 ust. 4f ustawy).

Bezrobotnemu uprawnionemu w tym samym okresie do stypendium oraz zasiłku przysługuje prawo wyboru świadczenia (art. 41 ust. 1b ustawy)

V. Okres pobierania zasiłku (art. 73 ustawy):

- 180 dla bezrobotnych zamieszkałych w okresie pobierania zasiłku na obszarze powiatu, jeżeli stopa bezrobocia na tym obszarze w dniu 30 czerwca roku poprzedzającego dzień nabycia prawa do zasiłku nie przekracza 150% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju lub

- 365 dni dla bezrobotnych :

a) zamieszkałych w okresie pobierania zasiłku na obszarze powiatu, jeżeli stopa bezrobocia na tym obszarze w dniu 30 czerwca roku poprzedzającego dzień nabycia prawa do zasiłku przekraczała 150% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju lub

b) powyżej 50 roku życia oraz posiadających jednocześnie co najmniej 20-letni okres uprawniający do zasiłku, lub

c) którzy mają na utrzymaniu co najmniej jedno dziecko w wieku do 15 lat, a małżonek bezrobotnego jest także bezrobotny i utracił prawo do zasiłku z powodu upływu okresu jego pobierania po dniu nabycia prawa do zasiłku przez tego bezrobotnego, lub

d) samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 15 lat (osoba samotnie wychowująca dzieci – oznacza to osobę samotnie wychowującą co najmniej jedno dziecko w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych).

VI. Prawa osoby bezrobotnej

Osoba bezrobotna ma prawo:

- a) rejestracji we właściwym powiatowym urzędzie pracy po przedstawieniu niezbędnych dokumentów i spełnieniu wymogów ustawy,
- b) korzystania nieodpłatnie z usług rynku pracy (np. pośrednictwa pracy na terenie kraju i zagranicą, poradnictwa zawodowego, udziału w zajęciach klubu pracy)
- c) ubiegania się o udział w szkoleniach finansowanych ze środków Funduszu Pracy, jak również korzystania z innych form i instrumentów wsparcia, takich jak np. jednorazowe środki na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, prace społeczno-użyteczne;
- d) ubiegania się o korzystanie ze stażu, robót publicznych, prac interwencyjnych, jeżeli jest się osobą bezrobotną w szczególnej sytuacji na rynku pracy;
- e) ubieganiu się o inne finansowe wsparcie, takie jak: stypendium na kontynuowanie nauki, dofinansowanie do studiów podyplomowych, refundacji kosztów opieki nad każdym dzieckiem do 7 lat, zwrot kosztów dojazdu i zakwaterowania, jeżeli osoba bezrobotna spełni określone warunki;

f) ubezpieczenia zdrowotnego oraz członkowie rodziny jeżeli spełniają określone warunki

VII. Dodatek aktywizacyjny (art. 48 ustawy)

Bezrobotnemu posiadającemu prawo do zasiłku przysługuje dodatek aktywizacyjny po udokumentowaniu podjęcia zatrudnienia lub wykonywania innej pracy zarobkowej oraz wysokości osiąganego wynagrodzenia, od dnia złożenia wniosku, jeżeli:

- a) w wyniku skierowania przez powiatowy urząd pracy podjął zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie i otrzymuje wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę (dodatek aktywizacyjny przysługuje w wysokości stanowiącej różnicę między minimalnym wynagrodzeniem za pracę a otrzymywanym wynagrodzeniem, nie większej jednak niż 50% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1, przez okres, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek);
- b) z własnej inicjatywy podjął zatrudnienie lub inną pracę zarobkową (dodatek aktywizacyjny przysługuje w wysokości do 50% zasiłku, o którym mowa art. 72 ust. 1, przez połowę okresu, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek).

Dodatek aktywizacyjny nie przysługuje w przypadku:

- a) skierowania bezrobotnego przez powiatowy urząd pracy do prac interwencyjnych, robót publicznych lub na stanowisko pracy, którego koszty wyposażenia lub doposażenia zostały refundowane zgodnie z art. 46 ust.1 pkt 1 ustawy;
- b) podjęcia przez bezrobotnego z własnej inicjatywy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej u pracodawcy, u którego był zatrudniony lub dla którego wykonywał inną pracę zarobkową bezpośrednio przed zarejestrowaniem jako bezrobotny;
- c) podjęcia przez bezrobotnego z własnej inicjatywy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej za granicą Rzeczypospolitej Polskiej u pracodawcy zagranicznego
- d) **przebywania na urlopie bezpłatnym**

Rejestracja bezrobotnego w urzędzie pracy wyłącza możliwość rejestracji w tym samym urzędzie pracy jako poszukującego pracy oraz posiadania takiego statusu przez okres posiadania statusu bezrobotnego (art. 33 ust. 2d ustawy).

Wyjaśnienie skrótów użytych w nawiasach:

- ustawa: ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. , poz. 1482 ze zm.)
- Rozp. I: Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 listopada 2012r. w sprawie rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy (tekst. Jedn.Dz. U.z 2012 roku , poz. 1299)
- Rozp. II: Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 sierpnia 2009 r. w sprawie szczegółowego trybu przyznawania zasiłku dla bezrobotnych, stypendium i dodatku aktywizacyjnego (tekst jedn. Dz. U.z 2014 roku Nr 136, poz. 1189)

Otrzymałem(am) jeden egzemplarz niniejszej informacji i zobowiązuję się do przestrzegania:

.....
/ Imię i nazwisko bezrobotnego/

.....
/data i podpis czytelny bezrobotnego/